

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jana Passera a soudců JUDr. Josefa Baxy, JUDr. Zdeňka Kühna, JUDr. Tomáše Langáška, JUDr. Radana Malíka, JUDr. Petra Mikeše a Mgr. Daniely Zemanové v právní věci navrhovatelky: **vláda**, se sídlem nábr. E. Beneše 4, Praha 1, proti odpůrkyni: **ANTIBURSÍK – STOP EKOTERORU**, se sídlem Slezská 1736/99, Praha 3, o návrhu na pozastavení činnosti politické strany,

t a k t o :

- I. Činnost politické strany **ANTIBURSÍK – STOP EKOTERORU se pozastavuje.**
- II. Navrhovatelce **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Navrhovatelka podala u soudu návrh na pozastavení činnosti odpůrkyně (politického strany) podle § 15 odst. 1 zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích. Uvedla, že odpůrkyně nepředložila úplnou výroční finanční zprávu za rok 2013. Za rok 2014 pak nepředložila výroční finanční zprávu vůbec. Kroky k nápravě odpůrkyně neučinila ani dodatečně. Navrhovatelka má za to, že odpůrkyně nesplnila zákonné povinnosti stanovené v § 18 zákona č. 424/1991 Sb., přičemž nesplnění těchto povinností představuje zvláštní a samostatný důvod, pro který může Nejvyšší správní soud rozhodnout o pozastavení činnosti politické strany.

[2] Ve vyjádření ze dne 15. 1. 2016 odpůrkyně uvedla, že byla registrována ke dni 15. 11. 2013. Vzhledem k tomu, že nemohla vykonávat žádné aktivity před registrací, do konce roku 2013 disponovala pouze částkou 5.000 Kč za účelem úhrady zákonem stanovených povinností. Přesto vypracovala kompletní účetní přehled za rok 2013, podala daňové přiznání a vypracovala Výroční finanční zprávu pro Poslaneckou sněmovnu Parlamentu České republiky (dále jen „PS PČR“; viz příloha č. 3 vyjádření) s příloženým auditem (příloha č. 2). Tyto listiny předala dne 31. 3. 2014 (odpůrkyně patrně nesprávně uvádí datum 31. 3. 2013 - *pozn. NSS*) zástupci PS PČR, aniž by se její zástupce legitimoval. Odpůrkyně se z médií dozvěděla,

že Kontrolní výbor PS PČR ji uvedl jako subjekt, který dodal neúplnou finanční zprávu; odpůrkyně však neobdržela žádné sdělení či výzvu k nápravě. Uvedla, že jí listiny dle § 18 odst. 6 zákona č. 424/1991 Sb. nebyly v Kanceláři PS PČR předloženy, ačkoliv jsou veřejné, a tvrdí, že finanční zprávu dodala kompletní, což odpovídá jediné účetní položce za rok 2013.

[3] Odpůrkyně dále uvedla, že po několika útocích na její webové stránky a facebookový profil a nezájmu ze strany médií ji všichni členové již postupem dle § 3 odst. 2 zákona č. 424/1991 Sb. opustili, s výjimkou předsedy JUDr. Ivo Kasala. Dopisem ze dne 11. 3. 2015 požádala Ministerstvo vnitra o výmaz z registru politických stran, čímž také odůvodnila neodevzdání finanční zprávy za rok 2014. Navrhla, aby Nejvyšší správní soud její činnost nepozastavil, ale aby ji jako politickou stranu rovnou zrušil.

[4] Ustanovení § 15 odst. 1 zákona č. 424/1991 Sb. zakládá příslušnost Nejvyššího správního soudu rozhodovat o rozpuštění strany a hnutí, pozastavení činnosti strany a hnutí a o znovuoobnovení jejich činnosti. Návrh podá vláda; pokud tak neučiní do 30 dnů od doručení podnětu, může návrh podat prezident republiky. O návrhu na rozpuštění politické strany nebo politického hnutí, pozastavení nebo znovuoobnovení jejich činnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud v řízení podle části třetí, hlavy druhé, dílu pátého soudního řádu správního.

[5] Návrh na pozastavení činnosti odpůrkyně je důvodný.

[6] Podle § 4 písm. a) zákona č. 424/1991 Sb. nemohou vznikat a vyvíjet činnost strany a hnutí, které porušují Ústavu a zákony nebo jejichž cílem je odstranění demokratických základů státu. Z § 18 odst. 1 téhož zákona vyplývá povinnost stran a hnutí předložit každoročně do 1. dubna Poslanecké sněmovně k informaci výroční finanční zprávu v členění upřesněném v písmenech a) až f) tohoto ustanovení. Podle § 18 odst. 1 písm. b) musí výroční finanční zpráva konkrétně zahrnovat i zprávu auditora o ověření roční účetní závěrky *s výrokem bez výhrad*. Podle § 14 odst. 1 zákona č. 424/1991 Sb. může být činnost strany a hnutí rozhodnutím soudu pozastavena, pokud je jejich činnost v rozporu s § 1 až § 5, § 6 odst. 5 a § 17 až § 19 téhož zákona nebo se stanovami.

[7] Z listinných důkazů obsažených ve spisu vyplývá, že odpůrkyně nepředložila výroční finanční zprávu v úplnosti vyžadované zákonem za rok 2013; za rok 2014 tuto povinnost nesplnila vůbec.

[8] Podle § 96 s. ř. s. rozhoduje soud v tomto řízení podle skutkového stavu, který tu je v době rozhodnutí soudu. Soud si proto vyžádal od Poslanecké sněmovny aktuální informaci týkající se výročních finančních zpráv.

[9] Z přípisu tajemnice Kontrolního výboru Poslanecké sněmovny PČR ze dne 22. 2. 2016, č. j. PS2016/2098, 2016/KV/108, vyplynulo, že odpůrkyně Poslanecké sněmovně stále nepředložila ani dodatečně doplnění neúplné výroční finanční zprávy za rok 2013, resp. vůbec nedodala finanční zprávu za rok 2014.

[10] Při ústním jednání soud zjistil, že finanční zpráva za rok 2013 trpěla nedostatkem spočívajícím v absenci vyplněných formulářů o celkových příjmech, výdajích, darech a dárcích dle vyhlášky č. 273/2005 Sb., o vzoru formuláře pro předkládání výroční finanční zprávy politickými stranami a politickými hnutími Poslanecké sněmovně. Navrhovatelka odkázala na svůj písemný návrh ve věci. Odpůrkyně setrvala na návrhu na její rozpuštění.

[11] Na základě výše uvedených skutečností soud uzavřel, že podaný návrh je důvodný. Z údajů obsažených ve spisu vyplynulo, že odpůrkyně skutečně nesplnila zákonem uložené

pokračování

povinnosti, neboť opakovaně v zákonem stanoveném termínu nepředložila podle shora citovaného přípisu z Kontrolního výboru PS PČR příslušnému orgánu, tj. Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR, výroční finanční zprávu za rok 2013 v úplnosti stanovené zákonem. Za rok 2014 pak odpůrkyně finanční zprávu nepředložila vůbec. Odpůrkyně tedy opakovaně nesplnila zákonnou povinnost stanovenou v § 18 odst. 1 zákona č. 424/1991 Sb., přičemž nesplnění této povinnosti představuje zvláštní a samostatný důvod, pro který může soud rozhodnout o pozastavení činnosti strany nebo hnutí (§ 14 odst. 1 zákona č. 424/1991 Sb.). Tyto nedostatky odpůrkyně nenapravila ani ke dni rozhodnutí soudu.

[12] Ze znění i smyslu § 14 odst. 1 zákona č. 424/1991 Sb. je zřejmé, že za situace, kdy politická strana nebo politické hnutí výroční finanční zprávu nepředložily buď vůbec, anebo ji nepředložily se zákonem požadovanými náležitostmi, a kdy se tak stalo opakovaně, takové porušení § 18 odst. 1 zákona opodstatňuje pozastavení činnosti politické strany či hnutí. Soud vyšel ze své předchozí judikatury (viz např. rozsudky ze dne 15. 5. 2013, čj. Pst 15/2013 - 23, věc *Občanské hnutí pro Mimoň*, nebo ze dne 14. 5. 2013, čj. Pst 12/2013 - 24, věc *Strakonická Věřejnost*) i z nálezu Ústavního soudu ze dne 18. 10. 1995, sp. zn. Pl. ÚS 26/94 (N 62/4 SbNU 113; 296/1995 Sb.), podle kterého strany a hnutí trvale porušující zákon (tedy nikoliv které zákon jednorázově porušily, ale pokud porušování zákona má charakter opakovaného chování - viz znění § 4 citovaného zákona) nemohou vyvíjet činnost, neboť se tímto opakovaným porušováním zákonů chovají způsobem ohrožujícím demokratické základy státu. Smyslem institutu pozastavení činnosti politické strany je v těchto případech vytvořit právní rámec pro nápravu vadného stavu, a pokud k této nápravě ve stanovené lhůtě nedojde, k následnému podání návrhu na rozpuštění strany. Podle § 14 odst. 2 zákona č. 424/1991 Sb. totiž mohou strany a hnutí při pozastavení činnosti činit pouze úkony zaměřené na odstranění stavu, který byl důvodem k rozhodnutí soudu o pozastavení jejich činnosti, a to nejdéle po dobu jednoho roku. Odpůrkyně tedy může dodat chybějící části výroční zprávy a odvrátit tak podání návrhu na její rozpuštění ze strany navrhovatelky.

[13] V této souvislosti soud doplňuje, že podle § 14 odst. 3 zákona č. 424/1991 Sb., pokud dojde ve stanovené lhůtě k odstranění stavu, který byl důvodem pro pozastavení činnosti strany a hnutí, považuje se činnost strany a hnutí za řádně obnovenou dnem, kterým byla stanovená povinnost uznána za splněnou příslušným orgánem. Jinými slovy, ačkoliv soud na základě zjištěných skutečností rozhodl o pozastavení činnosti odpůrkyně, odpůrkyni nic nebrání v tom, aby bezprostředně po splnění zákonných povinností pokračovala v plném rozsahu ve své činnosti. Pozastavení činnosti politické strany či politického hnutí tak nepředstavuje nevratný či dokonce likvidační krok ve vztahu k dotčené politické straně či dotčenému politickému hnutí, ale je třeba jej vnímat jako *poslední výzvu* ze strany státu k odstranění zjištěných nedostatků, po které teprve může následovat rozpuštění dané politické strany či daného politického hnutí. Teprve v případě, že dotčená politická strana či hnutí na tuto poslední výzvu ve stanovené lhůtě nereaguje, připadá v úvahu druhý krok, tj. rozpuštění politické strany či hnutí (tj. dvoufázovost systému rozpouštění politických stran a hnutí).

[14] Soud proto rozhodl tak, že činnost odpůrkyně se pozastavuje, a to z důvodu nesplnění podmínek uvedených v § 18 odst. 1 zákona č. 424/1991 Sb.

[15] Soud si je vědom, že odpůrkyně ve svém vyjádření navrhovala nikoliv pozastavení činnosti, nýbrž přímo své rozpuštění. Ke změně petitu ze strany navrhovatelky však nedošlo, soud tedy nemohl rozhodnout nad rámec návrhu tak, že se odpůrkyně rozpouští. Rozhodnutí soudu *ultra petitum* by odporovalo zásadě dispoziční, kterou je řízení ve věcech politických stran a hnutí ovládáno. Z právní úpravy je nadto patrné, že navrhovatelka ostatně za dané situace svůj návrh změnit ani nemohla, jelikož pro podání návrhu na rozpuštění politické strany zatím nebyly splněny zákonné podmínky.

[16] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. Úspěšné navrhovatelce, která by jinak měla právo na náhradu nákladů, nevznikly v souvislosti s řízením před Nejvyšším správním soudem náklady nad rámec její běžné činnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky podle soudního řádu správního přípustné.

Politická strana **j e o p r á v n ě n a** podat návrh podle čl. 87 odst. 1 písm. j) Ústavy, jestliže tvrdí, že rozhodnutí o pozastavení jeho činnosti není ve shodě s ústavními nebo jinými zákony. Návrh lze podat ve lhůtě třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k Ústavnímu soudu, podání návrhu má odkladný účinek (§ 73 odst. 1, 2 a § 79 odst. 1 věta druhá zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů).

V Brně dne 23. února 2016

JUDr. Jan Passer
předseda senátu